

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereeniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 8, Nummer: 75

Wat is er te doen?

tot en met 19 november	Tentoonstelling "Onder Hoogspanning"
1 tot en met 31 oktober	Maand van de Geschiedenis
7 & 8 oktober	Weekend van de Wetenschap
14 tot en met 29 oktober	Techlab XL
5 november	Rail Rookies Clubdag
23 december t/m 7 januari 2024	Winter Station

Lezing door de heer Wouter Koolmees (President-Directeur van de NS)

Herhaling:

Het is alweer enige tijd geleden dat de heer Roger van Boxtel, indertijd President-Directeur van NS, een lezing heeft verzorgd voor de Vrienden. Het bestuur heeft ook de huidige PDA van NS, de heer Wouter Koolmees, bereid gevonden een lezing te verzorgen. Hij zal zijn ervaringen vanuit zijn (dan bijna) eerste jaar bij NS met ons delen en uiteraard een blik op de toekomst werpen. Gezien het unieke karakter van deze presentatie heeft het bestuur besloten ook de NVBS hierbij te betrekken.

De lezing vindt plaats op **dinsdagavond 10 oktober van 19.00 u – 21.30 u** in de Bedrijfschool in het Spoorwegmuseum. De zaal is open om 18.30 u. [Aanmelden kan via onze website.](#)

Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Vriendenrit 2023

Zoals aangekondigd vindt de Vriendenrit dit jaar plaats op zaterdag 7 oktober. Er wordt een ronde gereden met de Plan U van de Stichting 2454Crew. De route zal vanaf opstappunten Amersfoort of Utrecht gaan langs Amsterdam Centraal, de Houtrakpolder (inclusief diverse fotostops) en vervolgens via Haarlem, Den Haag en Gouda weer terug naar Utrecht en Amersfoort.

De dienstregeling is nog niet in detail bekend, maar gepland is een vertrek rond 10 uur uit Amersfoort en 10.30 uur uit Utrecht. De kosten van deelname aan de Vriendenrit bedragen € 50,-. Er zullen enkele langere stationnementen worden ingelast zodat u een lunch kunt kopen en natuurlijk de Plan U ook op mooie stations kunt fotograferen.

Aanmelding voor de Vriendenrit tot uiterlijk 29 september via het ledengedeelte van de website. Uw betaling zien wij graag uiterlijk 29 september tegemoet op bankrekeningnummer NL24 FVLB 0699 3103 18 t.n.v. Penningmeester Vrienden Spoorwegmuseum met uiteraard vermelding van uw naam, adres en lidmaatschapsnummer. [Uiteraard is het ook mogelijk en zeer makkelijk om via het ledengedeelte de betaling te voltooien.](#)

Foto: Martijn Bijvoet

Registratiefabriek

De collectie van het museum bestaat voor een belangrijk deel uit foto's, dia's en glasnegatieven. De afgelopen twee jaar is er hard gewerkt om deze collectie gedigitaliseerd te krijgen en in het collectie registratiesysteem (Atlantis) te zetten. Het digitaal omzetten wordt door het bureau Picturae gedaan. In totaal zijn al maar liefst circa 100.000 foto's gedigitaliseerd, verdeeld over vier fases. De foto's zijn ook omgepakt in zuurvrije dozen en staan nu grotendeels in ons depot in Maarsbergen. Het Bureau GMS heeft daarnaast onlangs ruim 50.000 dia's en glasnegatieven gedigitaliseerd. Met speciaal gebouwde apparatuur kan GMS de dia's fotograferen, zodat zowel de tekst op het frame als ook de afbeelding duidelijk zichtbaar is. Fantastisch nieuws, want nu kunnen we deze oude afbeeldingen na vele jaren eindelijk goed bekijken en wordt deze bijzondere collectie inzichtelijk. We kunnen zo intern digitaal door onze dia collectie bladeren! En dit levert bijzonder mooie plaatjes op. Het is de bedoeling dat deze foto's en dia's uiteindelijk met behulp van crowdsourcing (een groot aantal vrijwilligers die vanuit hun huis werken) beschreven zullen worden.

Scherm op perron Maliebaan

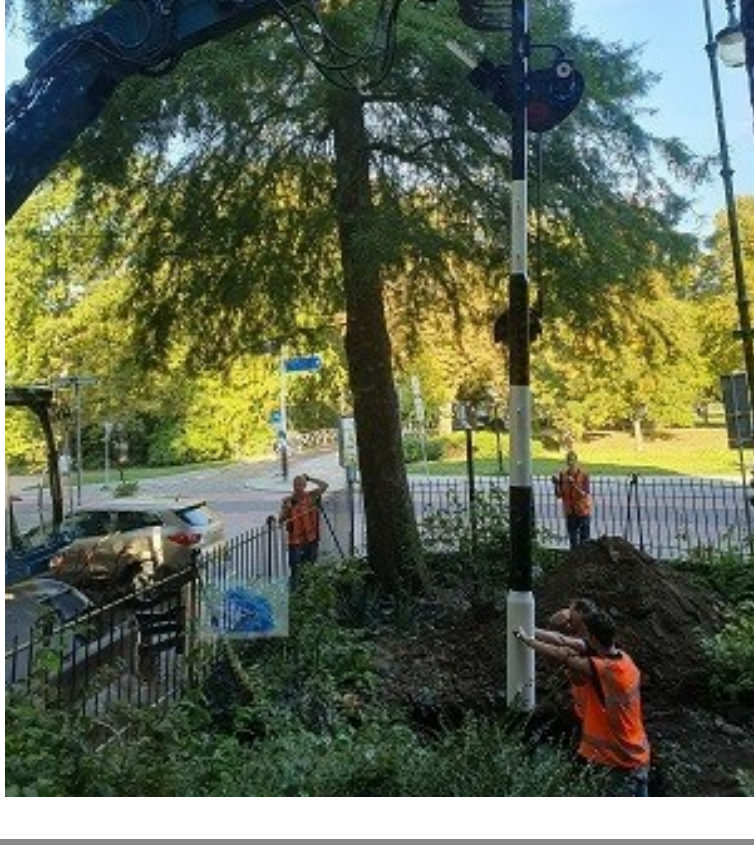

ProRail heeft op het middenperron een informatiescherm geplaatst waar alle reizigersinformatie op te zien is!

Seinpaal aan de straathoek

De oude seinpaal die in de tuin stond van het museumkantoorgebouw (de "villa") is teruggeplaatst. Een enthousiaste club vrijwilligers heeft het afgelopen jaar het sein prachtig opgeknapt. Het sein komt op een later moment ook nog onder spanning en zal dan op de ouderwetse manier werken met kabel en ketting. De bedoeling is dat hij om 10:00 uur een groen licht geeft en vanaf 17:00 uur een rood licht.

Dan is de weg naar de ingang van het Spoorwegmuseum weer duidelijk gemarkeerd.

Techlab XL

In de herfstvakantie staat weer een nieuwe editie van Techlab XL op het programma. Door het museum komen de werkstations met de thema's *stroom*, *trouw*, *wielen* en *weerstand* te staan. Het evenement zal twee weken duren, van 14 t/m 29 oktober. De eerste week in de vakantie van de regio's midden en zuid en de tweede week voor de regio noord die dan herfstvakantie heeft.

Museumnacht Kids

Zaterdag 28 oktober is de Museumnacht Kids. De voorverkoop is inmiddels zaterdag! Omdat de Museumnacht plaatsvindt tijdens Techlab XL is de invulling gekoppeld aan dit thema. De activiteiten staan in het teken van de werking van de trein. De kinderen kunnen de levensgrote proeven doen, meedoen aan een workshop en in de tentoonstelling 'Onder Hoogspanning' loopt Ing. Hutt rond om iets te vertellen over elektrificatie. Natuurlijk sluiten we in het Spoorwegmuseum de Museumnacht Kids af met een spetterend eindfeest! Als je wil gaan, wacht dan niet te lang met [het kopen van kaartjes](#).

Tip over literatuur

Op 11 oktober 1961 maakte de toen beroemde Nederlandse schrijver Antoon Coolen in de Betuwe een noodlottige val uit een rijdende trein. Tekenaar Eric J. Coolen hoorde als kind regelmatig over zijn beroemde overleden familielid en het verhaal maakte veel indruk op hem. Het vormde de aanleiding voor een persoonlijke zoektocht waarbij de vraag centraal staat wat er met Antoon Coolen gebeurd kan zijn. Hij werkt daarbij samen met verschillende schrijvers. Voor zijn research was hij enkele jaren geleden in het Spoorwegmuseum om het in- en exterieur van het mat '46 treinstel te bestuderen, de trein waar hij mogelijkere wijs was uitgevallen. Inmiddels is er een nieuwe uitgave waarin hij samenwerkt met schrijver Arthur Japin en is er naast de Graphic Novel ook een tentoonstelling in het Amsterdamse OBA aan de Oosterdoks-kade in Amsterdam. Te zien tot 30 oktober. [Zie de website.](#)

Herkenbaar

Om de zichtbaarheid van de rondleiders te verbeteren dragen ze nu speciale hesjes. De hesjes zijn gemaakt van oude machinistenjassen, alle details die zijn aangebracht zijn gemaakt van oude NS-kleding, zoals sjasls, stropdassen etc. Vanaf nu hebben de rondleiders ook allemaal een naambordje.

Het raadsel

De oplossing van het raadsel van de vorige keer:

Dit is een detail van een elektro-motor bijna onzichtbaar gemonteerd in het draaistel van

elektrische treinstellen. Het is de commutator van de rotor/het anker. De aandrijving van de treinen zoals bij mat '36.

De **commutator** of **collector** is een onderdeel van de elektromotor dat ervoor dient de stroomtoevoer naar de ankerwikkelingen zo om te schakelen dat de magneetvelden op de juiste wijze worden omgepoold. Op de lamellen van koper rusten dan de koolborstels. De foto is genomen van de demonstratie motor die nu bij de huidige expo staat te pronken. Hierdoor een mooie kijk op wat de trein beweegt.

Het raadsel van deze keer:

Waar is dit detail te vinden en waarop is dit aangebracht?

Volgende uitgave van de VriendenDienst-digitaal

De volgende uitgave, die van de maand oktober, zal verschijnen op maandag de 16^e oktober 2023.

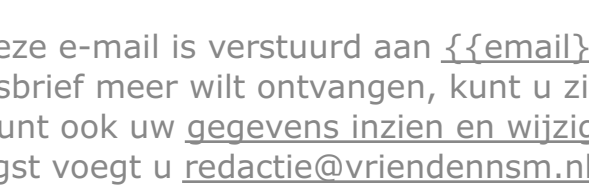
Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Kopfoto: Peter vd Vlist

Facebook Website Twitter Instagram

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}.

Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).

U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).

Voor een goede ontvangst voegt u redactie@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.

